

שאלת חכם – חצי תשובה

בנגד ארבעה בנים דברה תורה,
אחד חכם, ואחד רשע, ואחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול:

חכם מה הוא אומר? מה העדות והחקים והמשפטים אשר צנה הוי'ה
אלהינו אתכם? ואף אתה אמור לו כהלכות הפסח: אין מפטירין אחר
הפסח, אפיקומן:

אם איננו יודע 'כלום' הלזה ייקרא 'חכם'?
מה פשר התשובה שאיננה רלבנטית לשאלה?
וכי דין שולי זה – הוא התשובה לשאלתנו הכוללנית?
מהו הביטוי: 'כהלכות הפסח'?

[תירוצו של 'זבח פסח' – אבל איננו מסתדר בלשון המשנה]

ה"א לחמא עניא

פתיחת הסיפור ביציאת מצרים = הא לחמא עניא
ה"א = אתא קלילא דלית בה ממשא = מסמלת ביטול = מצה = לחמא עניא
שלשת המצות מסמלות – ביטול כפול שלש [ה'יש' / במציאות / המציאות]
שלשת הקווין באות ה"א = 2 מצות שלימות והשלישית שבורה

- ה"א x 3 = 15 = שם י-ה [על ידו יוצאים מן המיצר]
- ט"ו x 3 [תאריך / סימנים / מעלות] = 45 – מה
- מ"ה x 3 [שלש שאלות 'מה'] = 135 = מ-צ-ה [מה-מה בתוך מ-ה]
- מצ"ה x 3 [חשבתם זו עבודה קל"ה = 135... זו עבודה] = קשה

כנגד ארבעה בנים שהם ארבע עולמות – חכם = נשמה דאצילות

- שאלתו: מהי ההבחנה שאתם עושים בין עדות, משפטים וחוקים?
עבודה צריכה להיות בביטול מוחלט – כמו גוף הבטל לנפש
אבל הקב"ה רוצה חיבור האמונה עם השכל [גבול ובלי גבול] דירה בתחתונים
- תשובתו: 'אין מפטירין'... כדי שיישאר הטעם [אע"פ שנאכל על
השובע, כדי שלא נאכלנו בתאוה וטעם...]